

Số: 04 /CV-VHTT
V/v quản lý, tổ chức lễ hội truyền thống

Cẩm Giàng, ngày 10 tháng 01 năm 2023

Kính gửi:

- UBND các xã, thị trấn;
- Các Ban quản lý di tích.

Tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 27-CT/TW ngày 12 tháng 01 năm 2009 của Bộ Chính trị (khóa X) về thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang, lễ hội; Chỉ thị số 14/1998/CT-TTg của Thủ tướng Chính phủ về việc thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang, lễ hội; Nghị định số 110/2018/NĐ-CP ngày 29 tháng 8 năm 2018 của Chính phủ ban hành quy định về quản lý và tổ chức lễ hội; Chỉ thị số 41-CT/TW ngày 05 tháng 02 năm 2015 của Ban Bí thư về việc tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác quản lý và tổ chức lễ hội; Chỉ thị số 06/CT-TTg ngày 20 tháng 2 năm 2017 của Thủ tướng Chính phủ về việc chấn chỉnh công tác quản lý, tổ chức lễ hội, lễ kỷ niệm; Quyết định số 21/2021/QĐ-UBND ngày 17 tháng 9 năm 2021 của UBND tỉnh Hải Dương về việc ban hành quy định quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích lịch sử - văn hóa, danh lam thắng cảnh trên địa bàn tỉnh Hải Dương.

Để việc tổ chức lễ hội thực hiện theo đúng các quy định của nhà nước, phòng Văn hóa và Thông tin hướng dẫn công tác quản lý và tổ chức lễ hội truyền thống năm 2023 như sau:

I. Công tác quản lý và thực hiện nếp sống văn minh trong lễ hội

1. Tuyên truyền, vận động nâng cao ý thức, trách nhiệm của các cấp, các ngành, nhân dân và du khách nghiêm túc thực hiện các quy định của nhà nước về tổ chức lễ hội. Đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giới thiệu về nguồn gốc của lễ hội, di tích và các nhân vật được thờ phụng, tôn vinh bảo tồn có chọn lọc những phong tục tập quán của dân tộc theo xu hướng lành mạnh, tiến bộ, tiết kiệm phù hợp với điều kiện kinh tế xã hội của địa phương đáp ứng nhu cầu tín ngưỡng của nhân dân. Có bảng tóm tắt giới thiệu lịch sử, giá trị kiến trúc, văn hóa nghệ thuật của di tích; có biển chỉ dẫn sơ đồ các khu vực trong khuôn viên di tích, đảm bảo tiện lợi cho nhân dân khi tham quan, hành lễ.

2. UBND các xã, thị trấn cần thành lập ban tổ chức lễ hội; xây dựng kế hoạch; mở hội nghị triển khai kế hoạch, phân công nhiệm vụ cho các thành viên (thời gian thực hiện trước 20-30 ngày). Đồng thời báo cáo kế hoạch tổ chức lễ hội về phòng Văn hóa và Thông tin đối với lễ hội do cấp xã tổ chức. Nếu lễ hội được phục dựng lại hoặc tổ chức lần đầu phải xin phép cơ quan có thẩm quyền (qua phòng Văn hóa và Thông tin).

3. Khi tổ chức lễ hội phải đảm bảo vệ sinh môi trường, phòng chống cháy nổ, an ninh trật tự. Kiên quyết không để các hành vi chen lấn, hoạt động mê tín dị đoan, lên đồng phán truyền, xem bói, xóc thẻ, tán thẻ, cờ bạc trá hình, ăn mày, ăn xin, dịch vụ đổi tiền lẻ hưởng chênh lệch, bán, đốt đồ mã trong khu vực di tích; hạn chế việc tiến lễ vàng mã, đốt vàng mã tại di tích; âm thanh loa máy của người bán hàng không được quá to,... Thực hiện quy hoạch khu dịch vụ đảm bảo thuận tiện, không gây cản trở ùn tắc giao thông, niêm yết giá, bán đúng giá, không bày bán các đồ chơi có tính bạo lực. Các cơ sở kinh doanh dịch vụ ăn uống phải đảm bảo vệ sinh an toàn thực phẩm và các quy định của cơ quan chức năng.

4. Phần lễ được tiến hành trang trọng, trên cơ sở bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp, loại bỏ hoặc thay thế những tập tục không phù hợp. Phần hội đảm bảo vui tươi, lành mạnh, đa dạng về hình thức phù hợp quy mô, tính chất đặc điểm của lễ hội, khuyến khích tổ chức các hoạt động văn hóa, văn nghệ dân gian truyền thống.

5. Ban quản lý di tích, Ban tổ chức lễ hội có phương án quản lý hòm công đức (hòm công đức phải phải được làm bằng vật liệu kín, không nhìn thấy bên trong, không làm bằng kính trong suốt), bố trí bàn ghi công đức khoa học, thuận tiện cho du khách, phân công người thu cất tiền giọt dầu, hoa lễ, hóa sớ. Có phương thức thu, nhận, quản lý và sử dụng tiền công đức đảm bảo công khai, minh bạch, có sổ sách rõ ràng, chi tiêu đúng mục đích.

6. Không đưa các linh vật ngoại lai, hiện vật không phù hợp với thuần phong mỹ tục của Việt Nam vào khu di tích, khu thờ tự, đảm bảo tính nguyên trạng của di tích theo đúng Luật Di sản Văn hóa và các văn bản hướng dẫn thi hành; không cơ nới, làm mái tôn, mái vẩy làm biến dạng di tích.

7. Tăng cường công tác kiểm tra trước, trong và sau khi tổ chức lễ hội, kịp thời ngăn chặn và xử lý nghiêm các vi phạm, đặc biệt là các hành vi lợi dụng di tích, lễ hội để trục lợi, kích động bạo lực, lưu hành, kinh doanh văn hóa phẩm trái

phép và các hành vi vi phạm pháp luật khác. Ngăn chặn những biểu hiện tiêu cực, biến tướng trong lễ hội.

II. Công tác tổ chức lễ hội

1. Công tác chuẩn bị

- Tiến hành tổng vệ sinh đường làng ngõ xóm, vệ sinh khu di tích nơi tổ chức lễ hội.

- Bao sái đồ thờ, tượng thờ. Bố trí nơi tạo soạn, nơi đón tiếp khách, nơi ghi nhận công đức, nơi thu lộc (thực hiện tiết kiệm trong ăn uống).

- Trang trí, khánh tiết: Trong khu vực lễ hội, cờ Tổ quốc được treo nơi trang trọng, cao hơn cờ hội, cờ tôn giáo; chỉ treo cờ hội, cờ tôn giáo tại địa điểm lễ hội và trong thời gian tổ chức lễ hội.

- Chuẩn bị diễn văn khai hội: diễn văn viết ngắn gọn, xúc tích, dễ hiểu, nêu khái quát sự hình thành, phát triển cũng như truyền thống tốt đẹp của làng, nêu lịch sử di tích và nhân vật thờ phụng. Diễn văn cũng đề ra nhiệm vụ của nhân dân trong việc bảo vệ, giữ gìn, phát huy giá trị di tích, truyền thống quê hương trong xây dựng đời sống văn hóa, xây dựng nông thôn mới.

- Các công việc khác cần thiết như: giấy mời, thư phát tâm công đức, âm thanh, loa máy, ánh sáng, đèn hương, dầu nến, trang phục,...

2. Nội dung lễ hội

2.1. Phần lễ

- Tổ chức lễ tế cáo yết (thường diễn ra vào chiều hôm trước).

- Văn nghệ chào mừng.

- Tổ chức khai hội:

+ Tuyên bố lý do, giới thiệu đại biểu (nêu ngắn gọn, trực tiếp).

+ Công bố chương trình lễ hội.

+ Diễn văn khai mạc.

+ Văn tế (nếu có): cử người có uy tín, biết diễn tế, trang phục áo tế hoặc khăn xếp áo the.

+ Trống chiêng khai hội (nên mời hai cụ cao tuổi).

+ Mời một số người đại diện cho nhân dân, đại diện cấp ủy chính quyền phát biểu (ngắn gọn, đầy đủ ý nghĩa, đúng vị trí vai trò).

+ Dâng hương tưởng niệm.

- Nghi thức rước: ở những nơi tổ chức rước cần đảm bảo đúng nghi lễ cổ truyền (tùy từng địa phương, có thể tiến hành rước trước hoặc sau lễ khai mạc). Ảnh Bác không rước tại lễ hội dân gian cổ truyền.

2.2. Phần hội

- Tổ chức các hoạt động văn hóa văn nghệ: loại hình nghệ thuật dân gian truyền thống như tuồng, chèo,...

- Tổ chức các trò chơi dân gian như: kéo co, bắt vịt, cờ tướng, ...

- Tổ chức các giải thi đấu thể thao.

- Tổ chức các hoạt động khác theo truyền thống, điều kiện của địa phương.

*** Tổng kết, đánh giá, rút kinh nghiệm sau lễ hội.**

Trên đây là Hướng dẫn công tác quản lý và tổ chức lễ hội truyền thống. Đề nghị UBND các xã, thị trấn quan tâm chỉ đạo, thực hiện./.

Nơi nhận:

- UBND huyện; (để b/c)
- UBND các xã, thị trấn;
- Ban quản lý di tích;
- Lưu: VHHT.

**KT. TRƯỞNG PHÒNG
PHÓ TRƯỞNG PHÒNG**

Vũ Bá Tiên